

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 11 decembrie 2023
(OR. en)

16701/23

**Dosar interinstituțional:
2023/0458(NLE)**

**POLCOM 313
WTO 197
SERVICES 64**

PROPUNERE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	11 decembrie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 776 final
Subiect:	Propunere de DECIZIE A CONSILIULUI de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul celei de a 13-a Conferințe ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului privind aderarea Republicii Democratice a Timorului de Est la OMC

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 776 final.

Anexă: COM(2023) 776 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 11.12.2023
COM(2023) 776 final

2023/0458 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul celei de a 13-a Conferințe ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului privind aderarea Republicii Democratice a Timorului de Est la OMC

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la decizia Consiliului de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul celei de a 13-a Conferințe ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului (denumită în continuare „OMC”) în legătură cu adoptarea preconizată a unei decizii privind aderarea Republicii Democratice a Timorului de Est la OMC.

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului („Acordul OMC”)

Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (denumit în continuare „Acordul OMC”) urmărește atingerea obiectivelor menționate în preambulul acordului. Acordul a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1995.

Uniunea Europeană (UE) este parte la acord¹. Toate cele 27 de state membre ale UE sunt și ele părți la acord. OMC poate lua decizii în conformitate cu procedurile prevăzute în Acordul OMC.

2.2. Conferința ministerială a Organizației Mondiale a Comerțului

Conferința ministerială este cel mai înalt organism decizional al OMC, întrunindu-se cel puțin o dată la doi ani. Din punct de vedere juridic și în practică, deciziile sunt luate prin consens.

Următoarea reuniune a Conferinței ministeriale va avea loc la Abu Dhabi, Emiratele Arabe Unite, în perioada 26-29 februarie 2024.

2.3. Actul avut în vedere în cadrul Conferinței ministeriale a OMC și motivul și obiectivul propunerii

În cadrul celei de a 13-a Conferințe ministeriale a OMC („CM13”), este posibil să se adopte o decizie privind aderarea la OMC a Republicii Democratice a Timorului de Est (Timorul de Est).

Membrii OMC și Timorul de Est au ajuns în etapa finală a unui acord privind condițiile de aderare a Timorului de Est la această organizație. Acest lucru survine după mai mulți ani de negocieri, care au demarat atunci când Timorul de Est și-a depus cererea de aderare la OMC în 2016.

Prin depunerea condițiilor de aderare a Timorului de Est la OMC spre aprobare de către Consiliu, Comisia consideră că aceste condiții reprezintă un pachet echilibrat și ambițios de angajamente de deschidere a pieței, care va aduce beneficii substanțiale atât Timorului de Est, cât și partenerilor săi comerciali din cadrul OMC. Cererea de aderare a Timorului de Est a fost examinată în conformitate cu orientările stabilite de Consiliul General al OMC privind aderarea țărilor cel mai puțin dezvoltate (LDC).

¹ Decizia 94/800/CE a Consiliului din 22 decembrie 1994 privind încheierea, în numele Comunității Europene, referitor la domeniile de competență sa, a acordurilor obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994) (JO L 336, 23.12.1994, p. 1).

2.4. Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat

Multilateralismul stă la baza politicii comerciale a UE, iar aceasta susține aderarea la OMC a țărilor terțe pe baza unor condiții adecvate.

2.5. Coerența cu alte politici ale Uniunii

În concordanță cu politica de acțiune externă și de dezvoltare a UE, propunerea va ancora Timorul de Est în sistemul comercial multilateral în conformitate cu orientările stabilite de Consiliul General al OMC privind aderarea țărilor cel mai puțin dezvoltate.

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

Note generale

Obiectivul prezentei propuneri este de a permite UE să se alăture unui posibil consens în cadrul OMC privind adoptarea de către Conferința ministerială a actului avut în vedere, care constă într-o decizie privind aderarea Timorului de Est la OMC.

Deși nu este deocamdată clar dacă, și în ce măsură, membrii OMC vor putea ajunge la un consens privind actul avut în vedere, poziția UE în cadrul CM13 trebuie să fie stabilită anticipat de către Consiliu în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE².

Prezenta propunere se referă la o posibilă decizie în cadrul CM13 privind aderarea Timorului de Est la OMC. În 2016, Guvernul Timorului de Est a solicitat aderarea la OMC. La 7 decembrie 2016, a fost instituit un grup de lucru pentru aderarea Timorului de Est. Cea de a șasea reuniune a grupului de lucru a avut loc la 11 octombrie 2023. Negocierile multilaterale privind alte domenii legate de comerț sunt încă în curs de desfășurare. În martie 2023, Comisia a finalizat, în numele UE, negocierile bilaterale privind o serie cuprinzătoare de angajamente de deschidere a pieței din partea Timorului de Est. Se preconizează că aderarea la OMC va avea o contribuție pozitivă și de durată la procesul de reformă economică și de dezvoltare durabilă din Timorul de Est. UE ar trebui să sprijine aderarea Timorului de Est.

Întrucât în prezent sunt în curs negocieri, Comisia se așteaptă ca Consiliul să ia decizia privind poziția UE față de rezultatul negocierilor după ce situația textelor relevante va deveni clară, la începutul sau chiar în timpul Conferinței ministeriale.

Inițiativa este pe deplin compatibilă cu dispozițiile existente în domeniul de politică. Au fost elaborate decizii similare pentru conferințele ministeriale precedente ale OMC, inclusiv, cel mai recent, pentru cea de a 10-a Conferință ministerială a OMC din 2015³.

Rezumatul condițiilor de aderare la OMC

Lista angajamentelor: bunuri și servicii

² În măsura în care, contrar așteptărilor actuale, consensul va fi formalizat printr-un acord internațional de modificare a Acordului OMC sau printr-un acord internațional plurilateral între anumiți membri ai OMC, Comisia va face propunerile necesare în conformitate cu articolul 218 alineatul (6) din TFUE, după adoptarea textelor și deschiderea lor pentru acceptare de către CM13 sau de către membrii OMC în cauză în cursul CM13.

³ [pdf\(europa.eu\)](https://pdf.europa.eu)

Tarife pentru bunuri

Tariful vamal al Timorului de Est constă în 10 810 linii tarifare. Timorul de Est și-a asumat angajamente pentru 100 % din tariful lor vamal și va pune în aplicare taxele vamale consolidate finale de la data aderării, cu excepția unor linii tarifare pentru produse ale tehnologiei informației (378 în 2027 și 27 în 2030).

- Mărfuri industriale: Nivelul mediu al taxelor vamale consolidate finale pentru produse neagricole este de 10,0 % (cele mai ridicate vârfuri tarifare sunt de 80 % pentru pești proaspeți și bambus).
- Produse agricole: Nivelul mediu al taxelor vamale consolidate finale pentru produse agricole este de 15,7 % (cele mai ridicate vârfuri tarifare sunt de 80 % pentru cafea și cacao).

Aceste niveluri medii ale tarifelor sunt foarte ambițioase pentru o TPD, în special având în vedere dimensiunea redusă și vulnerabilitatea economiei Timorului de Est.

Servicii

Calendarul angajamentelor specifice ale Timorului de Est în materie de servicii este foarte cuprinzător și ambițios, având în vedere statutul său de TPD. Timorul de Est își va asuma angajamente privind accesul pe piață și tratamentul național într-o gamă largă de sectoare de servicii, inclusiv servicii profesionale, informatice și alte servicii pentru întreprinderi, servicii de comunicații, servicii de construcții, servicii de distribuție, servicii educaționale, servicii de mediu, servicii financiare (de asigurări și bancare), servicii sociale și de sănătate, servicii legate de turism și călătorii, servicii de agrement, culturale și sportive și servicii de transport. Timorul de Est se va angaja, de asemenea, să respecte documentul de referință privind reglementarea internă a serviciilor.

4. TEMEIUL JURIDIC

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire a *„pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”*

Conceptul de *„acte cu efecte juridice”* include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. Sunt incluse, de asemenea, instrumente care nu au un caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care *„au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”*⁴.

⁴ Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61 - 64.

4.1.2. Aplicarea la cazul în discuție

Conferința ministerială a OMC este un organism instituit printr-un acord (și anume prin Acordul OMC) care, în conformitate cu articolul IV alineatul (1) din Acordul OMC, are autoritatea de a lua decizii cu privire la totalitatea aspectelor acoperite de oricare dintre acordurile comerciale multilaterale, inclusiv autoritatea de a lua decizii cu efecte juridice.

Actele avute în vedere menționate anterior constituie acte cu efecte juridice, întrucât pot avea efecte asupra drepturilor și obligațiilor Uniunii în virtutea dreptului internațional.

Actele avute în vedere nu aduc modificări sau completări cadrului instituțional al acordului.

Prin urmare, temeiul juridic procedural al propunerii de decizie este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

4.2.2. Aplicarea la cazul în discuție

Obiectivul principal și conținutul actului avut în vedere se referă la politica comercială comună.

Temeiul juridic material al propunerii de decizie este, prin urmare, articolul 207 din TFUE.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al propunerii de decizie ar trebui să fie articolul 207 din TFUE coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul celei de a 13-a Conferințe ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului privind aderarea Republicii Democratice a Timorului de Est la OMC

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (4) primul paragraf coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Acordul de la Marrakesh de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (denumit în continuare „Acordul OMC”) a fost încheiat de către Uniune prin Decizia 94/800/CE a Consiliului din 22 decembrie 1994⁵ și a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1995.
- (2) În temeiul articolelor IV:1 și IX:1 din Acordul OMC, Conferința ministerială a Organizației Mondiale a Comerțului („OMC”) poate adopta decizii prin consens.
- (3) Conferința ministerială a OMC, în cadrul celei de a 13-a reuniuni din 26-29 februarie 2024, poate adopta o decizie privind aderarea Timorului de Est la OMC.
- (4) Este oportun să se stabilească poziția care urmează să fie luată, în numele Uniunii, în cadrul Conferinței ministeriale a OMC, întrucât deciziile vor avea caracter obligatoriu pentru Uniune.
- (5) Negocierile pentru aderarea Timorului de Est la OMC au demarat în 2016. La 7 decembrie 2016, a fost instituit grupul de lucru pentru aderarea Timorului de Est. Cea de a șasea reuniune a grupului de lucru a avut loc la 11 octombrie 2023. Negocierile multilaterale privind alte domenii legate de comerț sunt încă în curs de desfășurare. În martie 2023, Comisia a finalizat, în numele UE, negocierile bilaterale privind o serie cuprinzătoare de angajamente de deschidere a pieței din partea Timorului de Est. Se preconizează că aderarea la OMC va avea o contribuție pozitivă și de durată la procesul de reformă economică și de dezvoltare durabilă din Timorul de Est. UE ar trebui să sprijine aderarea Timorului de Est,

⁵ JO L 336, 23.12.1994, p. 1.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul celei de a 13-a Conferințe Ministeriale a OMC este:

Să se alăture consensului la care au ajuns membrii OMC în vederea adoptării unei decizii privind aderarea Timorului de Est la OMC.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*